

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

ČÍSLO 4 • ROČNÍK XXIV.

DUBEN 2018

Foto Jan Rybář

V sobotu 3. března uspořádali členové Sboru dobrovolných hasičů Buchlovice v prostorách své hasičské zbrojnice tradiční zabijačku. Více fotografií z této podařené akce přinášíme uvnitř čísla zpravodaje. (foto -bž-)

Informace městyse Buchlovce

Výpis z usnesení Rady městyse Buchlovce

č. 63/2018 ze dne 8. 2. 2018

Rada městyse:

- jako účastník řízení vzala na vědomí veřejnou vyhlášku – oznámení zahájení územního řízení o vydání územního rozhodnutí o umístění stavby: Buchlovce – Váhovy, TS, VN, NN, žadatele E.ON Distribuce, a.s., České Budějovice v zastoupení MP Projekt s.r.o., Tlumačov,
- vzala na vědomí veřejnou vyhlášku – oznámení zahájení územního řízení o vydání územního rozhodnutí o umístění stavby: rekonstrukce a doplnění VO – Váhovy, B. Němcové, Řadová, žadatele městyse Buchlovce,
- schválila smlouvu č. 1040010991/002-A o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene uzavřenou mezi městem Buchlovce a E.ON Distribuce, a.s., České Budějovice pod názvem „Buchlovce, Váhovy, TS, VN a NN“ za cenu 500 Kč bez DPH. Předmětem smlouvy je umístění distribuční soustavy – kabelové vedení NN. Rada pověřila starostu městyse Buchlovce ing. Jiřího Černého podpisem této smlouvy,
- schválila smlouvu č. SML/0015/18 o podmínkách a právu provést stavbu uzavřenou mezi městem Buchlovce a Zlínským krajem zastoupeným Ředitelstvím silnic Zlínského kraje, p.o. pod názvem „Buchlovce – Rekonstrukce a doplnění VO a MR v městysi Buchlovce, ul. Řadová, Váhovy, Boženy Němcové“. Rada pověřila starostu městyse Buchlovce ing. Jiřího Černého podpisem této smlouvy,
- schválila smlouvu č.j. UZSVM/BUH/226/2018-BUHH-KL o uzavření budoucí smlouvy o zřízení služebnosti inženýrské sítě uzavřenou mezi městem Buchlovce a Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, Praha za celkovou cenu 4.136 Kč. Předmětem smlouvy je umístění stavby „Rekonstrukce a doplnění VO a MR v městysi Buchlovce – ul. Řadová, Váhovy, Boženy Němcové.“ Rada pověřila starostu městyse Buchlovce ing. Jiřího Černého podpisem této smlouvy,
- schválila smlouvu č. 1/2018/ městyse Buchlovce o nájmu pozemku, uzavřenou mezi městem Buchlovce a Římskokatolickou farností Buchlovce. Předmětem smlouvy je pronájem pozemků ve vlastnictví farnosti p. č. 2047/3, 2047/6, 2097/3 a p.č. 2097/4 za roční nájemné ve výši 2.004 Kč celkem. Rada pověřila starostu městyse Buchlovce ing. Jiřího Černého podpisem této smlouvy,
- schválila smlouvu č. 2/2018 o nájmu prostor sloužících podnikání a úhradě služeb spojených s jejich užíváním uzavřenou mezi městem Buchlovce a Sdružením pro rozvoj cestovního ruchu městyse Buchlovce. Předmětem smlouvy je pronájem areálu autokempinku Smradávka pro období od podpisu smlouvy do 31. 12. 2018. Rada pověřila starostu městyse Buchlovce ing. Jiřího Černého podpisem této smlouvy,
- posoudila a vzala na vědomí žádost občanů z Buchlovce o přijetí betonového mostu vedoucího k RD č. p. 304 a č. p. 336 do majetku městyse Buchlovce. Rada pověřila starostu ing. Jiřího Černého zadáním vypracování znaleckých posudků na cenu a stav mostu,
- posoudila a vzala na vědomí žádost občana z Buchlovce o odprodej p. č. 3243/9, 3243/19 a 1055 v k.ú. Buchlovce. Rada předala žádost s nedoporučením odprodeje Zastupitelstvu městyse Buchlovce,

- schválila provozování pouťových atrakcí při akci Martinské hody v roce 2020 žadateli Otmaru Kiliánovi, Brno,
- schválila poskytnutí dárkového koše žadateli Sdružení rodičů při ZŠ Buchlovce, který bude vložen do tomboly při školním plese 2018,
- v souladu s výzvou k podání žádosti o poskytnutí dotace k zabezpečení akceschopnosti jednotky sboru dobrovolných hasičů vybrané obce na rok 2018 ze dne 18. ledna 2018 (č. j. MV-7609-2/PO-IZS-2018) schválila podání žádosti o neinvestiční dotaci pro rok 2018 prostřednictvím HZS Zlínského kraje k zajištění pohotovosti jednotky JPO II/1 ve výši 150.000 Kč, přičemž uhradí ze svého rozpočtu minimálně 20% z uvedené výše dotace. Rada pověřila místostarostu Bořka Žižlavského podáním žádosti o dotaci,
- vzala na vědomí výsledek Tříkrálové sbírky 2018 na Uherskohradištsku (včetně Buchlovic) a poděkování od Oblastní charity Uherské Hradiště za podporu sbírky,
- vzala na vědomí aktuální evidenci drobných památek v Buchlovicích, vypracovanou místostarostou Bořkem Žižlavským, mimo areál zámecké zahrady, který obsahuje celkem 32 památek,
- schválila aktualizovaný provozní řád dětského hřiště v ulici Řadová
- vzala na vědomí dopis od starosty maďarské obce Árpadhalom panem Szarkou Attilou. Dopis odkazuje na společnou historii (v rámci někdejšího panství a velkostatku rodiny Berchtoldů) a žádost o navázání přátelství obou obcí. Rada pověřila místostarostu Bořka Žižlavského odpovědí a pozvánkou na návštěvu v dubnu 2018,
- schválila termín konání příštího veřejného zasedání Zastupitelstva městyse Buchlovce, a to na pondělí 19. 3. 2018,
- schválila inventarizační zprávu za rok 2017, majetku evidovaného na účtech 021,031, ostatního majetku a závazků, materiálu na skladě městyse Buchlovce,
- se seznámila a vzala na vědomí zápis z jednání sociální komise, které se konalo dne 17. 1. 2018 za přítomnosti 3 členů komise.

ROZPOČET MĚSTYSE BUCHLOVCE PRO ROK 2018

PŘÍJMY v tis. Kč

§	Polož.	UZ	ORG	Text	r. 2017	r. 2018
	1111		2612	Daň z příjmu FO ze záv. činnosti	6 817	6 900
	1111		4634	Daň z příjmu FO ze záv. činnosti	475	490
	1113		1660	Daň z př. FO podle sídla	647	650
	1112		1652	Daň z př. FO podnikatelé 20.59%	186	180
	1112		1628	Daň z př. FO podnikatelé 30%	50	
	1121		641	Daň z př. právnických osob	6 889	6 910
	1211		1679	Daň pro převod DPH	13 977	15 650
	1511		633	Daň z nemovitosti	2 062	2 000
	1122			Daň z příjmů právnických osob	1 003	
			ORJ			
	1340			Poplatek za likvidaci odpadu	1 297,7	1 297,7
	1340		1	Poplatek za likvidaci odpadu – chaty	148	150

§	Polož.	UZ	ORG	Text	r. 2017	r. 2018
	1341			Poplatek ze psů	39	40
	1342			Poplatek rekreační	29	30
	1343			Poplatek veřejné prostranství	48	50
	1344			Poplatek ze vstupného	25	25
	1345			Poplatek z ubyt. kapacity	33	30
	1356			Příjmy úhrad za dobývání nerostů	9	
	1381			Výtěžek HP	678	610
	1361		1	Správní popl. – stavební	417	400
	1361		2	Správní popl. – matriční	23	20
	1361		4	Správní poplatek CechPoint	12	10
	1361		5	Správní poplatek sňatky	124	110
	2460			Splátky půjčených prost. od obyv.	196	190
1036	2111			Správa lesa – prodej dřeva	6	
2219	2132			Poplatek VP – parkoviště	234	230
2141	2111			Příjmy z prodeje IC odznaky, mapy	24	20
2141	2112			Příjmy z prodeje IC odznaky, mapy	328	300
2143	2111			VP reklamní tabule	22	20
2169	2212		2	Pokuta stavební	41	
3314	2111			Příjmy z poskyt. služeb – knihovna	7	
3639	2119			Věcné břemeno	16	
3341	2111			Ost. příjmy – hlášení	7	5
3349	2111			Zpravodaj	21	20
3611	2141			Příjmy z úroků	11	10
3392	2111			ČSKC – půjčovné za kroje, boty	3	3
3399	2111			ČSKC	93	90
3612	2132			Bytové hospodářství	272	270
3613	2132			Pronájem majetku obce	2 789	2 700
3632	2111			Pohřebnictví	96	50
3639	2131			VP nájem	89	90
3639	2131		1	Poplatek za VP – garáže	5	5
3639	2310			Příjmy z prodeje krátkodob. majetku	1	
3639	2131			Příjmy z pronájmu pozemku		420
3639	3111			Příjem z prodeje pozemku	501	9
3725	2324			EKO-KOM	296	280
3749	2211			Pokuty z porušení ŽP	10	
5512	2329			SDH – zásahy	11	11
6171	2111		5	Příjmy – přefakturace služ. nájemců	491	400
6171	2131			Příjmy z pronájmu pozemku	436	
6171	2142			Příjmy z podílů na zisku a dividend	1 256	
6171	2324			Přefakturace služ. nájemců	57	50

§	Polož.	UZ	ORG	Text	r. 2017	r. 2018
6171	2324		1	Náhrada škody	17	
6171	2329			Ostatní nedaňové příjmy	38	5
6310	2141			Bankovní úroky	4	
			ORG			
	4111	98008		Dotace volby prezidenta		52
	4111	98071		Dotace na volby do Posl. sněmovny	50	
	4116			Příspěvek ÚP – Krivová	11	141
	4116			Příspěvek ÚP – Jošková	83	
	4116	14004		Dotace Ministerstva vnitra – SDH	184	
	4121		2060	Obec Stupava požární ochrana	5	5
	4121		2078	Obec Zlechov požární ochrana	25	25
	4121		2013	Obec Břestek požární ochrana	25	25
	4121		2055	Obec Staré Hutě požární ochrana	5	5
	4112			Dotace na výkon státní správy	2 363,3	2 430,3
	4116			Dotace nein. MZ oprava kam. kříže		50
	4116			Dotace – Protipovodňové opatření – nein.	168	
	4116			Dotace Ministerstvo školství – nein.	594	
	4213			Dotace – Protipovodňová opatření	0	
	4216			Dotace – Protipovodňová opatření inv.	383	
	4116			Dotace neinv. MZ Oprava hřbit. zdi		209
	4216			Investiční dotace auto SDH	450	
	4222			Investiční dotace auto SDH-ZK	300	
				CELKEM	47 013	43 673

VÝDAJE v tis. Kč

§	položka	Text	r. 2017	r. 2018
1011		Udrž. výr. pot. zeměd., zem. půd. fond a mim. funkce zem	22	20
1019		Ostatní zemědělská a potravinářská činnost a rozvoj	15	
1036		Správa v lesním hospodářství	1,5	43
2141		Vnitřní obchod	1 069	1 155
2199	5331	Služby městyse Buchlovice, p.o.	4 350	4 500
2199		Obchod a služby	1 479	1 218
2212		Silnice	1 984	8 045
2229		Ostatní nákupy j.n. – dopravní značení	36	40
2292		Provoz veřejné silniční dopravy	246,3	250
2310		Pitná voda – projekt vodovod Chrástě		170
2321		Odvádění a čištění odpadních vod	127	230
3113	5331	Příspěvek na provoz ZŠ a MŠ Buchlovice, p.o.	2 950	2 650

§	položka	Text	r. 2017	r. 2018
3113		Víceúčelová sportovní hala, rekonstrukce soc. zařízení ZŠ	23 742	28 380
3113	5336	Neinv. dotace z Operač. prog. Výzkum, vývoj, vzdělávání	594	
3311		Divadelní činnost	20	
3314		Činnosti knihovnické	338	406
3315		Činnosti muzeí a galerií	215	208
3316		Vydavatelská činnost – Buchlovský zpravodaj	55	62
3319		Ostatní záležitosti kultury – SOZ, hody, dary kult. spolkům	202	471
3330		Činnost náboženských společností	50	
3341		Místní rozhlas		250
3392		Zájmová činnost v kultuře – spolky	7	
3399		Ostatní záležitosti kultury – akce ČSKC	108	80
3412		Sportovní zařízení – hřiště, Víceúčelová sportovní hala	361	624
3419		Ostatní tělovýchovná činnost – spolky	160	
3421		Využití volného času dětí a mládeže, dětské hřiště, spolky	28	3
3429		Ostatní zájmová činnost a rekreace, koupaliště	384	
3599		Ostatní činnost ve zdravotnictví, spolky	8	
3612		Bytové hospodářství	150	235
3613		Nebytové hospodářství	32	50
3631		Veřejné osvětlení	398	1 870
3632		Pohřebnictví	566	171
3633		Výstavba a údržba místních inženýrských sítí		90
3636		Územní rozvoj	9	311
3639		Komunální služby a územní rozvoj	354	423
3721		Sběr a svoz nebezpečných odpadů	25	30
3722		Sběr a svoz komunálních odpadů	2 160	2 196
3729		Ostatní nakládání s odpady	101	205
3741		Ochrana druhů a stanovišť, spolky	20	
3745		Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	263	290
4341		Soc. pomoc osobám v hm. nouzi a obč. soc. nepřízp.		10
4399		Ostatní záležitosti soc. věcí a politiky zaměstnanosti		10
5212		Protipovodňová opatření	605,5	36
5512		Požární ochrana – dobrovolná část	1 833,7	366
6112		Zastupitelstvo obce	1 714	2 130
6114		Volby do Posl. sněmovny Parlamentu ČR	31,5	
6118		Volby prezidenta ČR		40,0
6171		Činnost místní správy	5 821	6 736
6310		Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	38	44
6399		Platby daní a poplatků státnímu rozpočtu	1 444	429
6402		Finanční vypořádání minulých let	2,5	18
		CELKEM	54 120	64 495

Práce na obecní víceúčelové sportovní hale v sousedství základní školy pokračují v jejích interiérech. Jednotlivé místnosti už dostávají svoji podobu, jak vidíte i na našich snímcích. V jarních měsících se práce přesunou i do venkovního prostoru, kde vznikne příjezd, parkovací plochy a zahradní úprava, které by měla dominovat „lípa republiky“, vysazená ještě letos na podzim, v roce, kdy vzpomínáme 100. výročí vzniku Československé republiky. S myšlenkou přišli buchlovíťtí junáci, kteří by tímto symbolickým činem chtěli, společně s městysem a veřejností, uctít památku tohoto významného výročí. (foto -bž-)

V první polovině měsíce března proběhlo čištění zbývajících částí koryta Buchlovického potoka v úseku od mostu u hasičské zbrojnice po silniční most na náměstí, včetně vyřezání náletových křovin. Pro Lesy ČR provedla práce firma Mgr. Vladimír Šimáček – ZEPAR z Uherského Brodu. Majitelem většiny pozemků koryta potoka je Česká republika, hospodaří na nich na buchlovickém katastru Lesy České republiky, s. p., Správa toků – oblast Povodí Moravy, Vsetín. (foto -bž-)

Kulturní kalendář – duben, květen 2018

11. 4.	Přednáška Československé legie 1914–1920	ČSKC Buchlovce	Spolek podporovatelů historie Buchlovic, Kamil Maděra a Komunitní centrum válečných veteránů Brno	
12. až 14. 4.	Bazar oblečení a hraček	Farní klubovna Buchlovce	Misijní klubko Buchlovce, Jaroslava Žufánková a Věra Kapounková	12. 4. kus za 20 Kč, 13. 4. kus za 10 Kč, 14. 4. kus za 1 Kč; vždy od 14 do 18 h
14. 4.	Povelikonoční turnaj Petangue	Hřiště TJ Sokol Buchlovce	PK Stříbrné kule, Alena Horáková www.stribrnekule.cz	
20. 4.	Vernisáž výstavy Misie v kontextech a souvislostech	Galerie na půdě Muzea Podhradí Buchlovce	Muzeum Podhradí Buchlovce a městys Buchlovce, tel. 572 595 120	životopisy, svaté obrázky a pohlednice svatých Cyrila a Metoděje
21. 4.	Den vína	Hrad Buchlov	FS Buchlovce, www.fsbuchlovce.cz	
27. 4.	Pietní akt u pomníku padlých k 73. výročí osvobození Buchlovic	Pomník padlých	Městys Buchlovce, tel. 572 595 120, Spolek podporovatelů historie Buchlovic, ZO Českého svazu bojovníků za svobodu	
27. 4.	Stavění máje Buchlovce,	Náměstí Buchlovce	Hodová chasa, FS Buchlovce	
28. 4.	Pálení čarodějnic	Hřiště TJ Sokol Buchlovce	Zálesák – středisko Buchlovce	
1. 5.	Prvomájový turnaj Petanque	Hřiště TJ Buchlovce	PK Stříbrné kule, Alena Horáková, www.stribrnekule.cz	
5. 5.	Soblahovská „15“ a „35“	Partnerská obec Soblahov (SK)	Úřad městyse Buchlovce, Ing. Miroslav Smatana, tel. 777 103 005, 572 541 450, admin@buchlovce.cz	30. ročník turistického pochodu
5. 5.	Kuličkáda	Nám. Svobody Buchlovce	M studio, David Zdráhal tel. 773 234 666	
8. 5.	Včelařská cyklovýjezdka za poznáním	rekreační cyklovýlet cca 50 km	místní spolek včelařů – ZO ČSV Buchlovce, zobuchlovce@vcelarstvi.cz , tel. 777 103 005	odjezd nv 08:00 z náměstí Buchlovce
8. 5.	Dětská kuličkáda, rodinné malování na náměstí	Náměstí Buchlovce	Kulturní komise a Sdružení rodičů při ZŠ Buchlovce	

Soblahovská 35 (v rámci zájezdu pouze 15 km okruh – cca 3–4 hodinky i s pauzou na kafe nebo zmrzlinu), více informací www.soblahov.cz; odjezd autobusem z náměstí 07:00 hod. návrat cca 17:00 hod. – doprava zdarma

Městys Buchlovice je majitelem obecního lesa, který byl vysázen na bývalých pozemcích obecního pastviska pod silnicí I/50 u lesa, před skautskými chatkami. V zadní části se několikaletá převážně buková a dubová výsadba už podobá skutečnému lesu. Stromy tu rostou doslova jako z vody. V prvních dvou měsících letošního roku byla vzrostlá část obecního lesa poprvé prořezána, aby pomalu začala mít skutečný charakter lesa s dostatečným prostorem pro růst a vývoj každého stromu. O obecní les (i na Smradavce) se stará jeho správce Josef Máčala. Prořezávku provedli zkušení pracovníci Petr Žufánek a Hubert Karásek. (foto -bž-)

Jaro ťuká na dveře...

Jarní prázdniny přinesly dětem sněhovou nadílku. Někteří si volné dny užili na horách, jiní v termálních pramenech, ale ti, kteří byli ve „školičce“, měli o zábavu postarané. Většinou se hrály oblíbené pohádky, soutěživé hry a těch hraček co bylo k nabídce.

Další týden jsme se zaměřili na profese rodičů. A jelikož má být program prožitkový, děti pekly koláče, vyráběly šaty pro maminky, přišivaly knoflíky, stříhaly papírové účesy. Velký zájem byl o profesi hasičů, policie a záchranné služby. Tam si děti vyzkoušely fyzickou kondici, řízení dopravy se semaforem a ošetřování drobných úrazů s lékařským kufříkem.

Nemalou pozornost věnujeme také přírodě. Když uhodily mrazy, děti z Kuřátek nelenily a obsypaly keře v zahradě semínkovými koulemi, které odlévaly s paní učitelkami do formiček. Podle zájmu sýkorek, které tam byly stále k vidění, se jistě povedly.

Sluníčka se už od začátku školního roku zodpovědně připravují k zápisu do ZŠ. Mají své pracovní sešity i listy, kde plní s paní učitelkami rozmanité úkoly, aby je žádná otázka ani situace nezaskočila a při zápisu prokázaly nabyté vědomosti. Právě nejstarší děti navštívily základní školu, kam půjdou 4. dubna na zápis do 1. třídy. Kamarádi jim předvedli, co se od září naučili, jak umí počítat a krásně číst. Také děti ze školičky plnily zadané úkoly a byly moc šikovné. Děti si prohlédly nejen třídu, ale paní družinářka je zavedla také do prostor družiny, kam si děti chodí po vyučování hrát. A tam se dětem moc líbilo. Bylo to skoro jako u nás ve školičce. Tak jako každý měsíc, i tentokrát za námi přijelo divadélko s pohádkovou sérií příběhů, které řešily kamarádky vztahy mezi dětmi – neposlušnost a nepořádek. Pohádky byly podmalované hudbou, děti si o přestávce i zacvícily, naučily se s medvídkem písničku a to velmi přirozenou a podmanivou cestou.

Hody, hody doprovody, dejte vejce malovaný... Ale o tom, co nás nyní čeká, až příště.

Kolektiv MŠ

Peníze v našem životě

V rámci celosvětové akce Global Money Week se na naší škole uskutečnil workshop zaměřený na finanční gramotnost. Cílem tohoto odpoledne bylo zvýšení povědomí žáků o penězích a hospodaření s nimi.

Akce se konala dne 14. 3. 2018 od 14. 00 hod v budově základní školy v Buchlovicích. Zúčastnilo se jí celkem 137 žáků od 4. do 9. třídy, kteří v rámci jednotlivých stanovišť plnili různé úkoly. Akci organizovala paní učitelka Mgr. Helena Šmolová. Informace o uskutečnění akce byla zveřejněna na webových stránkách školy a sdílena na sociálních sítích.

V úvodním slově paní ředitelka školy Mgr. Miroslava Klímová všechny přivítala a mimo jiné také dětem zdůraznila: „Je důležité naučit se efektivně hospodařit s penězi, protože velké množství mladých lidí nemá základní znalosti finanční gramotnosti, a upadá tak do tzv. dluhové pasti.“

Stanoviště č. 1: Poznávání bankovek

- Seznámení se s historickými bankovkami (od Rakousko – Uherska až po současné bankovky)

Stanoviště č. 2: Čím platíme v zahraničí

- Poznávání zahraničních mincí a bankovek, na závěr možnost v rámci hry přiřadit správně jednotlivé měny ke státům

Stanoviště č. 3: Peněžní pexeso

Stanoviště č. 4: Navrhni vlastní bankovku

- Možnost vytvoření vlastního návrhu bankovky na připravené šablony

Stanoviště č. 5: Rozpočet rodinný, osobní

- Vytvoření rozpočtu, porovnání příjmů a výdajů

- Spočítat cenu nákupu pro rodinu – připraven nákupní seznam, využití letáků
- Spočítat nákup zařízení dvoupokojového bytu pro mladou rodinu – podle připravené předlohy – využití letáků

Stanoviště č. 6: Ceny nemovitostí v našem okolí

- Vyhledávání na internetu, porovnání pronájmu a koupi bytu, ceny

- Srovnání s příjmem průměrné domácnosti

Stanoviště č. 7: Ochranné prvky bankovek

- Využití interaktivní aplikace na www.cnb.cz

Mgr. Helena Šmolová

Základní škola a Mateřská škola Buchlovice

Vědomost a vybavenost nade vše

Sova pálená si při kvílení meluzíny vybrala ten nejteplejší denní úkryt v teplém komíně, kde podřimuje a odpočívá před svým nočním lovem

Někteří lidé se podivují, co jenom všechno dokáže příroda. Jiní, kteří do přírody chodí, se nediví a s mírným úsměvem vše pozorují. Objevují stále nové a zajímavé skutečnosti. Při každé vycházce s očima otevřenými si říkají, že příroda je panečku ta nejkrásnější kniha. Ten, kdo umí vnímat a také ten, kdo se dokáže kochat, ti všichni umí v knize přírody číst. Čtení je to opravdu rozmanité a poučné.

V obsahu jsou čtyři roční období, azurové nebe, prosluněná louka, les zabalený bílou sněhovou peřinou jako z pohádky, stromy ozdobené barvami mistra podzimu, klobouky hřibů, co se po ránu nesměle probudily v krásném lese, bílé obřítky elegantní srncí zvěře, troubení jelenů, co prahnou po lásce svých laní, majestátní pohled černého rytíře lesů, statného knoura, ranní zpěv ptáků i jejich zpěv večerní, ve kterém děkují za krásný prožitý den, paprsky sluníčka prodírající se ranní mlhou, vlahý déšť, co omývá krajinu, důrazné napomenutí z nebe v podobě hromů a blesků při velkém příválu vody, klidná hladina řeky, co protéká městem a láká na projíždku na lodičce, zurčící lesní

potok, co poskytne příjemné osvěžení v parném letním dnu, opojná vůně jara ta láká milence do přírody...

V končícím dnu se najednou objevuje nad krajinou obrovská svítící koule a její svit je tak okouzlující, že lidé sedí a vychutnávají si ten krásný úkaz. To pan Měsíc vyplul na svoji pouť. Tiše a téměř nikým nepozorován se vkrádá ten pověstný „genius loci“, to kouzlo místa a okamžiku. Pojednou přestáváme číst v knize přírody a užíváme si ten krásný pocit, kdy se počíná ujímat vlády nad krajinou paní noc. Noční živočichové začínají žít. Tu a tam přelétne netopýr, ozývá se houkání sýčka, statný jezevec opustil svoji noru a sova pálená, ozdoba nočního lesa, se vydává na svůj každodenní lov.

Nejkrásnější kniha přírody se na chvíli zavírá, víčka nám těžknou a přichází sladký spánek. Se samozřejmostí věříme, že přijde opět nové ráno a my si pak zase otevřeme tu naši již známou a nejkrásnější knihu. Jistě pak nebude těžké si něco vybrat z jejího obsahu.

Text a foto Vladimír Procházka

Na hasičské zabijačce

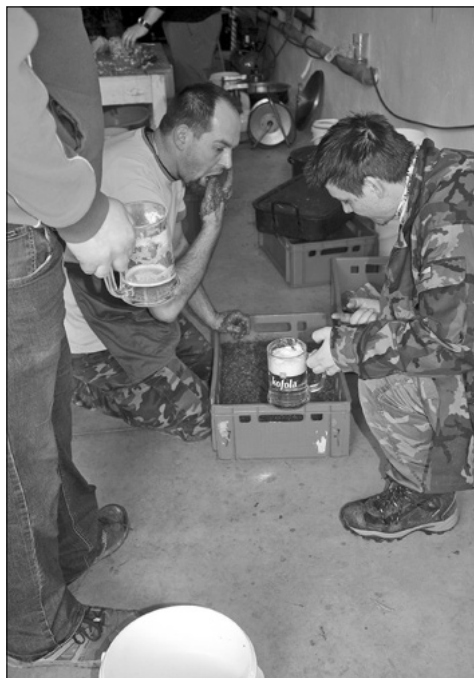

Tradiční hasičská zabijačka, pořádaná v hasičské zbrojnici, přilákala v sobotu 3. března desítky členů Sboru dobrovolných hasičů z Buchlovic (SDH). Mezi hosty nechyběli ani hasiči – senioři, kteří se na zabijačku svezli zánovním dodávkovým automobilem SDH. Už od rána bylo v „hasičárně“ veselo a vedle zábavy nechyběl ani čilý pracovní ruch. Chlapi zpracovávali maso a vyráběli pravé zabijačkové pochutiny. Ruce k dílu samozřejmě přidala i děvčata, která mj. nabízela účastníkům výborné napečené dobroty, které byly k dispozici na rozměrném stole spolu s aktuální ochutnávkou zabijačkových specialit – ovaru, pečeného masa, škvarků, tmavé i světlé polévky atd., zatímco tlačanky už chladly v sousedním prostoru. Osvěžením bylo pivo na čepu a pálenky všeho druhu. Tož, to se potom stmeluje kolektiv!

Foto Bořek Žižlavský

Beseda o slovinských knihovnách – 22. 3.

5.–10. června 2017 vyrazila naše paní knihovnice s knihovníky z celé ČR na studijní cestu po knihovnách ve Slovinsku a v Itálii, konkrétně Celje, Ljubljana, Grosuplje, Domžale, Kranj, Nova Gorica, Piran a italský Trieste, kterou uspořádala Národní knihovna České republiky. Cílem této cesty bylo seznámení se s moderními budovami zahraničních knihoven a jejich službami a setkání s představiteli profesních organizací slovinského knihovnictví. Stát Slovinsko maximálně knihovny podporuje, ve Slovinsku totiž panuje všeobecné povědomí o důležitosti těchto institucí. Proto zde funguje jednotný knihovní systém pro všechny knihovny Slovinska – COBISS.

Byť je to již téměř rok od této exkurze, klienti místní knihovny se stále těšili na fotografie a zážitky z této cesty. V druhé polovině března se tedy uskutečnila beseda Putování po slovinských knihovnách. Nejprve paní Dagmar Možná pohovořila všeobecně o Slovinsku a v druhé části besedy seznámila posluchače s největšími slovinskými knihovnami.

Osrednja knjižnica Celje je jedna z 10 slovinských ústředních (krajských) knihoven. Ve svém regionu spolupracuje s dalšími 11 většími veřejnými knihovnami. Knihovna v Celje je moderní knihovna umístěná v moderní budově o třech podlažích, k dispozici má velkorysé prostory. Všechna oddělení tak zabírají adekvátní prostor, který umožňuje pořádání nejrůznějších aktivit. Knihovna také využívá venkovní prostory pro společenská setkání, divadelní představení, koncerty a mnohé další aktivity, které pořádá nejen knihovna, ale také město. V přízemí knihovny je umístěna kavárna, která je velmi oblíbená u veřejnosti.

Narodna i univerzitetna knjižnica, Ljubljana (Národní a univerzitní knihovna) sídlí v monumen-tální budově, které byla postavena podle plánů architekta Josipa Plečnika v letech 1936–1941, a do roku 1945 sloužila převážně jako knihovna univerzitní.

V hlavní velké studovně najdeme původní dochované vybavení navržené J. Plečnikem. V knihovně je také prostor pro prezentaci historických tisků s řízeným klimatem a zvláštním režimem ochrany.

Knjižnica Domžale je veřejná knihovna situovaná v 1. patře nákupního centra. Vchod do nákup-ního centra i knihovny je společný. Jedná se o významné informační a komunitní centrum se čtyřmi pobočkami v okolních obcích či městech a jedním bibliobusem., který objíždí zbylé lokality ve svém regionu, ve kterých žádná knihovna nesídlí.

Město Kranj patří k významným turistickým centrům Slovinska, jedná se o čtvrté největší město Slovinska. Má také reprezentativní knihovnu – **Mestna knjižnica Kranj**, která je umístěna v moderní prosklené budově bývalého obchodního domu. V přízemí se nachází oddělení pří-stupné i neregistrovaným čtenářům – veřejná zóna, místo setkávání, čítárna novin a časopisů, prostor, kde lze sledovat televizi s napojením zvuku do sluchátek, přístup na internet, v patrech je pak dětské oddělení s odděleným prostorem pro čtení a jiné skupinové aktivity s dětmi, hudební a filmové oddělení se samostatnou místností pro poslech hudby, samostatná studijní a posle-chová místa, odpočinková zóna, počítačová učebna a přednáškový sál.

Goriška knjižnica Franceta Bevka – má z ptací perspektivy tvar zpola otevřené knihy. Architek-tonické řešení i uspořádání jednotlivých podlaží je analogické jako v knihovně v Kranje. Velkým přínosem je malá zahrada s vodními plochami, která přiléhá k budově.

Těmito a dalšími knihovnami nás prostřednictvím fotografií provedla naše paní knihovnice. Obdi-vovali jsme krásy Slovinských měst i jsme se zasmáli při poslechu některých zážitků, a strávili tak příjemný čtvrteční podvečer.

-pav-

Foto Mgr. Dagmar Možná, Mgr. Pavla Večeřová, Bořek Žižlavský

Putování po světových muzeích s paní Jarmilou Maršálkovou

V podvečer pátku 23. února obohatila několik desítek posluchačů paní PhDr. Jarmila Maršálková o spoustu zajímavostí týkajících se několika vybraných klenotů z depozitářů světových muzeí. Dozvěděli jsme se zajímavosti z Napoleonovy korunovace i nepravdy na jejím vyobrazení francouzským klasicistním malířem Jacques-Louis Davidem. Velmi poutavě povyprávěla o největším diamantu světa, o kráse a rozmarech Marie Antoinetty či o špercích, kterými se krásila, o ruských carských rodinách a jejich bohatství. Zasvětila nás do tajů vzniku a afér okolo legendárního náhrdelníku z bílých diamantů, který měl v osmáctém století hodnotu po zuby vyzbrojené válečné lodi. Tento šperk měl být původně určen jedné z milenek francouzského krále Ludvíka XV., ale nakonec ji od klenotnických mistrů Francie odkoupil jeho syn Ludvík XVI. A to za opravdu hříšné peníze, což se samozřejmě v době bujících revolučních nálad odrazilo na oblíbenosti obou monarchů. Kde je mu dnes konec?...

Zkrátka byla to přednáška doslova nabitá zajímavými informacemi. Všichni jsme se shodli na tom, že se jistě těžko vybíralo, o čem mluvit dříve. Takových zajímavých objektů je nepřeberné množství. Budeme se tedy těšit na 2. díl.

-pav-

Představení dobročinného hnutí Mary's Meals

V neděli 18. března k nám z Brna zavítali dobrovolníci, podporující mezinárodní hnutí Mary's Meals. Jedná se o dobročinnou organizaci, která pracuje na základě velmi jednoduché a přitom velmi účinné myšlenky. Rádi bychom se s Vámi podělili o základní informace o tomto zajímavém projektu.

Myšlenka Mary's Meals právě krásou své jednoduchosti a svými výsledky oslovuje velké množství příznivců po celém světě. Mary's Meals zakládá školní stravovací programy v nejchudších zemích světa, ve kterých chudoba a hlad zabraňuje dětem v přístupu ke vzdělání. Zajišťuje dětem jedno jídlo denně v místě jejich vzdělávání s cílem přilákat chronicky chudé děti do školních tříd, aby dostávaly vzdělání, které se v budoucnu může stát jejich žebříkem z chudoby.

Hnutí Mary's Meals vyrostlo na základech původní charitativní organizace Scottish International Relief, jež byla založena Magnusem MacFarlane-Barrow a jeho bratrem Fergusem, kteří během bosenského konfliktu v roce 1992 doručovali humanitární pomoc z jejich rodného Argyllu do Medžugorje. Mary's Meals se zrodilo v roce 2002, kdy Magnus MacFarlane-Barrow navštívil Malawi sužované hladomorem a potkal tam matku umírající na AIDS. Když se jejího nejstaršího syna Edwarda zeptal, jaké jsou jeho životní sny, Edward odpověděl jednoduše: „Chci mít dostatek jídla a jednoho dne chci začít chodit do školy.“ Tento moment byl stěžejní inspirací k založení hnutí Mary's Meals, které ze začátku působilo pouze v Malawi a sytilo 200 dětí. Dnes, po 15 letech, sytí 1.230.171 hladovějících dětí během každého školního dne napříč čtyřmi kontinenty, v zemích včetně Malawi, Libérie, Keni, Etiopie, Zambie, Haiti, Jižního Súdánu, Sýrie, Thajska a Indie. V těchto zemích pro Mary's Meals dobrovolnický nezištně pracují desítky tisíc místních dobrovolníků (jen v Malawi je jich přes 80 000) a projekt podporují desítky tisíc drobných podporovatelů z celého světa.

Mary's Meals do dnešního dne poskytli více jak miliardu pokrmů zbídačeným dětem v chudých oblastech světa. Miliardté jídlo bylo naservírováno v indické Noidě v roce 2017.

Vizí Mary's Meals je, že každé dítě dostane jedno plnohodnotné jídlo denně v místě svého vzdělávání. 61 miliónů dětí nechodí do školy kvůli hladu. Místo aby seděli ve školních lavicích, pracují na polích, žebrají na nárožích, nebo prohrabávají odpadky, aby byli schopni přežít. Další milióny dětí chodí do školy tak hladové, že nejsou schopny se soustředit a učit.

Díky Mary's Meals jsou tyto děti přilákány do školy a vzdělání proměňuje jejich životy i životy celých jejich komunit. Pro mnoho dětí je pokrm od Mary's Meals jediným jídlem dne. Ve školách s programem Mary's Meals ubývá hladu, zvyšuje se počet dětí zapsaných do školy, zlepšuje se školní docházka, snižuje se četnost absencí a neukončení školní docházky, zlepšuje se schopnost soustředění a udržení informace, rodiče prožívají

méně obav a děti jsou šťastnější. Dnes tedy sedí tisíce takových dětí ve školních lavicích s plnými břichy a jsou schopni se učit číst a psát. Je více než jasné, že tyto děti mají potenciál vyrůst ve vzdělané muže a ženy, kteří pomůžou vyvést své komunity z chudoby a ukončí jejich závislost na mezinárodní pomoci. Jsou jejich „generací naděje“.

Základním rysem celého projektu je i to, že Mary's Meals aktivuje úžasný potenciál místních lidí. V Mary's Meals nejde o zaměstnávání lidí organizujících a poskytujících pomoc. Jádrem projektu je využití potenciálu dobrovolnické práce místních lidí v těch nejchudších oblastech světa, protože jsou to především oni, komu na pomoci jejich dětem záleží. Dá se říci, že Mary's Meals přichází do těchto zemí postižených extrémní chudobou a hladem, aby v nich aktivovalo úžasný potenciál místních lidí. Mary's Meals potom jen organizuje dodej potravin pro přípravu velmi jednoduchých, ale výživných jídel dětem ve školách. Místní lidé v cílových zemích vaří a vydávají jídlo ve školách. Sami se organizují, aby školní stravování Mary's Meals pro své děti mohli zajistit. Teprve poté, co se dobrovolníci kolem určité školy zorganizují a rozeplší pokrytí služeb, teprve potom Mary's Meals zařazuje školu do stravovacího programu a do školy začínají proudit potraviny. Dobrovolníci se podílí i na distribuci potravin.

V cílových zemích nepotřebuje Mary's Meals žádnou propagaci – šíří se tam „samo“ jako lavina. Další a další školy se samy hlásí do programu. Důležitým úkolem Mary's Meals před startem projektu v určité škole je jen to, že Mary's Meals posoudí potřebnost školy pro účast v programu (míra problémů spojených s podvýživou a hladem školáků). To vše samozřejmě s neustálým ohledem na stav vybraných prostředků od dárců, aby bylo možné závazky se stravováním držet dlouhodobě – a tak v nejchudších oblastech celého světa čekají ve frontách na program Mary's Meals další školy, aby byly do programu zařazeny, jakmile to stav shromážděných prostředků umožní.

Projekt se nádherně šíří a vykazuje nádherné výsledky – je podporován nadšenými dobrovolníky a dárci z celého světa. Dnes má registrované pobočky v Rakousku, Kanadě, Chorvatsku, Německu, Itálii, Holandsku, Španělsku, Švýcarsku, Anglii a Americe. Benefiční skupiny jsou v Austrálii, Belgii, České republice, Dánsku, Francii, Polsku, Portugalsku, Slovinsku a ve Spojených arabských emirátech. Jediným limitem rychlosti jeho šíření je rychlost nárůstu jeho podpory v dárcovských zemích – i při neuvěřitelně nízkých nákladech kolem 400 Kč na jednoho školáka na celý školní rok je objem pomoci samozřejmě limitován objemem prostředků darovaných od dárců. Obrovský dík proto patří všem, kteří pomáhají.

Průměrné celosvětové náklady na stravu jednoho dítěte po celý školní rok jsou neuvěřitelných 421 Kč.

Takto neuvěřitelně nízké náklady jsou možné díky dobrovolnickému pojetí celého projektu, díky velmi prosté stravě podávané dětem, a díky nákupu potravin od místních farmářů. Kdykoliv je to možné, jídla Mary's Meals jsou připravována z lokálně vypěstovaných surovin, a tak podporují místní ekonomiku a malé zemědělce. Z každé koruny věnované dárce na český sbírkový účet Mary's Meals odchází všech 100 haléřů na mezinárodní účet Mary's Meals, takže z darů věnovaných na sbírkový účet nejsou v České republice hrazeny žádné režijní náklady. Náklady spojené s propagací Mary's Meals v naší zemi hradí sami nadšenci, kterým na šíření tohoto projektu v naší zemi záleží. Mary's Meals se neúnavně snaží o zachovávání co nejnižších provozních nákladů. Zavázalo se držet provozní náklady co nejnižší, aby tak minimálně 93% z darů mohlo být použito na jejich charitativní aktivity. V těch maximálně 7% režijních nákladů figuruje především nutná administrativa na chod ústředí a komunikaci s podporovateli z celého světa, zaměstnávání odborníků potřebných na chod a strategické plánování Mary's Meals (u organizace

pečující o více než milion dětí je to nutnost), důležitá kontrolní činnost chodu projektu v cílových zemích a centrální příprava propagačních kampaní (filmové dokumenty o Mary's Meals a podobně). Mezinárodním sídlem hnutí Mary's Meals je plechová kůlna v odlehlé části skotských Highlands.

Klíčová fakta:

- 61 milionů dětí na světě ve věku povinné školní docházky nechodí do školy.
- 66 milionů dětí z rozvojových zemích ve věku povinné školní docházky chodí do školy hladově.
- Podvýživa je příčinou minimálně 3,1 milionů dětských úmrtí každý rok. To znamená, že dnes zemřelo 8 000 dětí z důvodu spojeného s hladověním.
- Hlad zabíjí ročně více lidí než AIDS, malárie a tuberkulóza dohromady.
- Na světě je 300 milionů chronicky hladovějících dětí.
- Téměř 50 procent lidí žijících v extrémní chudobě je mladších 18 let.
- Rok po zavedení Mary's Meals:
- Procento dětí, které uvedly, že nikdy ve škole nepocítují hlad, vzrostlo z 13,2 % na 87,4 %.
- Procento učitelů, kteří uvedli, že děti v jejich třídě si nikdy nestěžují na hlad, vzrostlo z 7,1 % na 86,5 %.
- Procento učitelů uvádějících, že děti během jejich hodin nikdy neusnou z důvodu hladu, se zvýšilo z 20,4 % na 94,7 %.
- Zápis do škol se zvýšil o 36 %.
- Počet učitelů uvádějících hlad jako důvod pro předčasný odchod dětí z vyučování klesl předcházejících z 35,5 % na 2 %.
- 97,7 % učitelů uvedlo, že děti se při vyučování více soustředí.
- 94,7 % učitelů uvedlo, že děti častěji odpovídají na otázky.
- 98,9 % dětí uvedlo, že se jim ve škole snadněji učí.
- Počet dětí, které zanechaly školy během školního roku, se snížil o 51,3 %.

- Procento dětí uvádějících, že jim nikdy není nevolno z hladu, se zvýšilo z 57 % na 87,8 %.
- Procento učitelů uvádějících, že děti hrají více her a účastní se častěji sportovních aktivit po vyučování, vzrostlo o 28,2 %.
- Procento dětí uvádějících, že se ve škole cítí šťastny, se zvýšilo o 20,8 %.
- 97,4 % dětí uvedlo, že kaše od Mary's Meals zapříčinila pozitivní změnu v jejich životě.
- Procento dětí obávajících se z hladovění ve škole se snížilo z 61 % na 6,6 %.
- Procento dětí uvádějících obavy z toho, kdy budou zase jíst, kleslo z 50 % na 5,4 %.
- Procento dobrovolníků uvádějících, že jejich děti zameškaly vyučování, protože pomáhaly vydělat na jídlo, se snížilo z 29,2 % na 3,2 %.

Vzhledem k velkému počtu hladovějících dětí ve světě je Mary's Meals se svým milionem dětí teprve na začátku – ale nádherně ukazuje, že když se jedna kapka přidá ke druhé, dají se společně dělat neuvěřitelné věci. Mary's Meals ale svými výsledky ukazuje, že vize světa zbaveného hladu není utopickým snem, ale v budoucnu možnou realitou. Hnutí Mary's Meals je založeno na respektu a spojuje lidi všech vyznání i bez vyznání. Žene je dopředu podpora lidí z celého světa, kteří si uvědomují, že všichni lidé, kteří mají více, než potřebují, se chtějí dělit s těmi, kterým se nedostává ani těch nejzákladnějších potřeb. Tito lidé odmítají přijmout představu, že v našem světě dostatku by mělo kterékoliv dítě prožít den bez jídla.

Současně s hlavním stravovacím programem organizuje Mary's Meals také projekt „Školní batůžky“, který umožňuje dárcům poskytnout základní školní potřeby dětem, které jsou součástí programu Mary's Meals.

Číslo účtu: 4410277/0100.

Více informací např. pro ty, kteří by chtěli pomoci, na <http://www.marysmeals-podporovatele.cz/>

Připravila Pavla Večeřová

Novinky na rok 2018 v oblasti zateplování bytových domů v IROP

Podpora pro energeticky úsporná opatření v bytových domech pokračuje v IROP i v roce 2018. Řídící orgán IROP vyhlásil 12. 1. 2018 pro vlastníky bytových domů 78. výzvu Energetické úspory v bytových domech III. Žádosti o podporu je možné podávat od 2. 2. 2018. Alokace výzvy je 3,5 mld. Kč z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) a příjem žádostí potrvá do vyčerpání alokace výzvy, maximálně do 29. 11. 2019.

Nová 78. výzva plynule navazuje na 37. výzvu Energetické úspory v bytových domech II., ve které byl příjem žádostí ukončen 12. 1. 2018. Od listopadu loňského roku byl v této výzvě patrný razantní nárůst počtu podávaných žádostí o podporu i nárůst objemnějších projektů. Celkem bylo v 37. výzvě předloženo 1325 žádostí o podporu v celkovém úhrnu 2,707 mld. Kč z EFRR a nyní probíhá vyhodnocování podaných projektů. Podpora v této výzvě oslovila vlastníky bytových domů a společenství vlastníků jednotek ve 423 městech a obcích České republiky. O největší objem podpory zažádala společenství vlastníků jednotek (1,53 mld. Kč) a obce (865 mil. Kč). Neaktivnější byli žadatelé v Moravskoslezském kraji (téměř 17,5 % předložených žádostí), dále ve Středočeském, Jihomoravském a Zlínském kraji (každý kraj měl téměř 10% zastoupení).

Po vyjednaném snížení nároků na zdroje tepla byly od června loňského roku nabídnuty také příznivější podmínky pro čerpání podpory na plynové kondenzační kotle nebo tepelná čerpadla. Z předložených projektů je patrné, že i tato změna se setkala se zájmem. Počet proplacených projektů překročil na konci loňského roku první stovku a na proplacení v lednu čekalo dalších 160 projektů, u kterých byla fyzicky ukončena realizace. Mezi největší vyplacené žádosti patří např. projekty měst Frýdku-Místku, Hronova nebo Tábora. Z ostatních proplacených projektů lze jmenovat např. zateplení a výměny oken a vstupních dveří v bytovém domě o 48 bytových jednotkách v Otrokovicích, nebo

zateplení dvou bytových domů o 22 bytech v Kralovicích na Plzeňsku.

78. výzva přináší nové možnosti pro podporu bytových družstev, která sice nejsou výhradním vlastníkem bytového domu, ale v souladu s národní legislativou vykonávají funkci správce bytového domu do doby založení společenství vlastníků jednotek. Aktuálně se pro tato družstva podařilo vyjednat možnost získání podpory za celý bytový dům. Pro společenství vlastníků jednotek a fyzické osoby přibyla nově možnost v určitých případech podat žádost o podporu mimo režim veřejné podpory a de minimis. U projektů mimo režim veřejné podpory podle blokových výjimek (dle Nařízení Komise 651/2014) došlo také k rozšíření způsobilých výdajů. Byl také zredukován počet povinně naplňovaných indikátorů – nově hodnoty indikátorů „Množství emisí primárních částic a prekursorů sekundárních částic v rámci podpořených projektů“ a „Výroba tepla z obnovitelných zdrojů“ budou vyhodnocovány pouze na úrovni Řídícího orgánu za celou výzvu a nebudou uváděny v Rozhodnutí o poskytnutí dotace.

Stejně jako v předcházejících výzvách platí snížené technické nároky pro bytové domy, které jsou kulturní památkou nebo se nacházejí v památkové rezervaci nebo v památkové zóně. Pro tyto domy může být vzhledem k památkové ochraně obtížné provést kompletní úpravy s cílem uspořít požadované množství celkové dodané energie, a proto v těchto případech pro získání 30% podpory postačí zateplit některé konstrukce pouze

na úrovni normových požadavků. Obdobně pro získání podpory pro změnu zdroje tepla platí mírnější podmínky na technický stav

bytového domu. Tuto možnost zatím využili vlastníci památkově chráněných bytových domů v centru Plzně nebo Kutné Hory.

Podrobnější informace o 78. výzvě Energetické úspory v bytových domech III. naleznete na webu IROP. „webu IROP“ vložit odkaz: <https://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Microsites/IROP/Vyzvy/Vyzva-c-78-Energeticke-uspory-v-bytovych-domech-III>)

Projektové záměry lze konzultovat na regionálních pracovištích Centra pro regionální rozvoj České republiky, které je zprostředkujícím subjektem IROP.

„regionálních pracovištích Centra pro regionální rozvoj České republiky“ vložit odkaz: <http://www.cr.cz/cs/kontakty/kontakti-osoby-k-vyzvam/78-vyzva/>

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

Přijďte posedět do nové cukrárny

V prostorách bývalé spořitelny v Masarykově ul. čp. 273 v Buchlovicích byla koncem března otevřena nová cukrárna. Vedle příjemného posezení a příjemné obsluhy nabízí mj. několik druhů teplých nápojů, nealka, kávy, vína a piva. Přijďte ochutnat domácí zákusky a další speciality.

Vzpomínka na buchlovické hrdiny a osvobození

Dne 30. dubna si opět připomeneme výročí osvobození našeho městečka od německých okupantů, kteří se svou zrůdnou, krvavou ideologií, vedeni vidinou „věčné velkoněmecké říše“ a svou „nadřazeností“, vyprovokovali doposud nejhorší válečný konflikt s desítkami milionů mrtvých. Letos je to již padesát tři let, kdy do Buchlovic dorazili vojáci Rumunské armády, kteří spolu s Rudou armádou osvobozovali území Moravy.

Válečné roky si v Buchlovicích vyžádaly více lidských životů. Vzpomeňme hlavně ty, jež se aktivně postavili na stranu odporu proti německým vetřelcům a jejich domácím přísluhovačům, kolaborantům, kteří bohužel žili i v Buchlovicích. Velká část těchto mladých hrdinů za své rozhodné působení v tajné odbojové organizaci Obrana národa zaplatila tu nejvyšší daň – svým životem.

A tak vzpomeňme na krejčovského tovaryše **Karla Kozáka** (*6. 8. 1920), popraveného 12. 3. 1943 ve Vratislavi (něm. Breslau), obchodního učně **Bohumila Krevníka** (*25. 2. 1925), zemřelého na následky útrap z nacistických věznic a koncentráků 4. 3. 1946, elektromontéra a studenta bohosloví **Jana Navrátila** (*15. 7. 1915), popraveného na Pankráci v Praze 25. 1. 1945, lesního dělníka **Jana Rýznara** (*26. 10. 1901), zemřelého během výslechů ve Vratislavi 4. 11. 1942, instalátéra **Františka Simotu** (*22. 7. 1910), státého ve Vratislavi 12. 3. 1943, obuvnického tovaryše **Antonína Strýčka** (*14. 5. 1920), zahynulého v Briegu 1. 4. 1944, instalátéra **Emila Strýčka** (*13. 5. 1921), zahynulého v Briegu 15. 10. 1944 a holičského pomocníka **Josefa Strýčka** (*1. 10. 1915), zemřelého na Mírově 26. 12. 1942.

V osvětimských plynových komorách zahynuli židé **Greta Reichová** (*1889), **Josef Reich** (*1883) a **Theodor Reich** (*1923).

Jako spolubojovník italských partyzánů padl **František Michálek** 3. 5. 1945 v Itálii.

Při totálním nasazení v Německu zemřel při bombardování **Josef Lukeščík**. Jako stíhací letec zahynul 20. 9. 1944 u slovenské obce

Pravenec **František Vaculík**.

Na počest jmenovaných hrdinů se konala 1. listopadu 1945 v Buchlovicích pietní tryzna, na níž pronesl následující slova Antonín Šivara, rovněž vězeň nacistických lágrů:

„Jistě s pocitem hlubokého smutku a lítosti přijali jsme kdysi první zprávy o popravách, nebo předčasných úmrtích lidí vám nejznámějších, žijících ještě donedávna mezi námi, o synech našeho městečka, našich spoluobčanech, anebo kamarádech. Snad jsme si tenkrát ani neuvědomili plný rozsah oněch velkých tragédií a nedomysleli, v jakém asi prostředí a s jakými myšlenkami umírali.

Proto dnes, kdy všichni mrtví mají nárok na náš smutek a na naše vzpomínky, chci přečtením některých řádek z posledních jejich dopisů vám je ukázat jako celé muže, muže s velkými ideály, za nimiž oni stáli i svými životy.

František Simota ve svém dopise z 12. 3. 1943 z Vratislavi píše: Drahá maminko a všichni ostatní, ...přišla doba, kdy Bůh nebeský mě k sobě povolá. Přijměte moje poslední řádky na rozloučenou. Buďte stateční a přijměte to hrdě a s odevzdaností

do vůle boží. Prosím vás všechny i za mé známé, byste mně odpustili všechno, čím jsem kdy komu ublížil. Odpouštím též všem, aby i mně Bůh odpustil...

Nevím, jak to bude s pohřbem. To víte, že bych rád ležel doma, nebo aspoň můj popel... Ještě se vyzpovídám a přijmu sv. přijímání, poslední pokrm na poslední cestu z tohoto slzavého údolí. Drahá maminko, buďte klidná a hrdá na svého syna, který s Bohem umírá a kdo s Bohem umírá, tomu se život věčný otvírá.

Svatičku, můj synovče, buď hodný a nezapomínej na svého strýce, který dnes zemře pod sekýrou, aniž by zradil kamarády. Má krev ať je pro tvou a ostatních lepší budoucnost, bys užíval slunce svobody a těšil se ve zdraví a bázni boží lepšímu životu...

Co Bůh činí, dobře činí. Odejdu s kamarády vesel a odevzdaný do vůle boží. Očekávám s nimi poslední minuty svého života... Poslední políbení vám všem, zvláště mamince a ostatním posílá Frantík...

Karel Kozák se loučí se svými nejbližšími a nejdražšími, pak se svými kamarády a rodnými Buchlovicemi těmito slovy: Milá maminko moje, tatínku, sestřičko, Jindro a ty malý Jiroušku! Přicházím k vám, moji nejbližší, bych se na vaše zlatá srdce přitiskl, vás a vaše zlaté ruce zlíbal, za vaši velkou lásku vám všem znovu a naposled poděkoval o odpuštění, v čem jsem vám kdy ublížil, poprosil, s vámi se rozloučil a své poslední sbohem dal...

Je 12. březen 1943. V Breslau v rukou katových umírám. Moji drazí, až dopis tento dostanete, za duši mou se pomodlete, s veselou v dobrém na mne vzpomínejte; jak jsem vždycky prosil, znovu prosím, nermuťte se, není již příčina...

Pán Bůh si přál, aby se vše stalo jen a jen tak, proto nemohlo být jinak. Pán Bůh mi život dal a on mi také rozkázal, abych mu jej, škoda, škoda, že tak brzy, odevzdal. On mi v osud dal, abych pod sekýrou kata dokonál a tak

i já v tomto velkém přerodu lidstva svou krev na posvátný oltář milé vlasti obětoval. A snad i z té mojí krapíčky, která bude prolita, vyroste tam doma červená růžička a okráší tu moji milou vlast v záři nového slunéčka. Moji drazí, jak jste mě vždycky ve svých krásných dopisech prosili, abych byl silný, vydržel a vytrval, to jsem díky Bohu splnil. Vždyť to byla moje povinnost, abych statečně a trpělivě snášel osud, který mně Bůh uložil...

Moji drazí, naposled vám musím znovu vaše zlaté ruce zlíbat a za tu poslední nekrásnější službu mně prokázanou vám ze srdce poděkovat, abyste si mne totiž aspoň teď domů k vám vzali a zde v té nevděčné, ohavné, prokleté zemi mě ani chvíli odpočívat nenechali. Moji drazí, Pán Bůh vám vše odplatí, ten nezklame a prosby splní...

Moji drazí, všechny vás tu mám, všem ruku tisknu a líbám a objímám, své poslední sbohem posílám. Kamarádi moji, vy kluci zlatí, kamarádky moje, vy všichni moji milí známí, všem vám vroucí pozdrav, sbohem posílám. Vám, vy kluci, moji kamarádi zlatí, vroucně ruku tisknu, buďte hodně šťastní a na mne si také vzpomeňte...

Loučím se s vámi moji nejmilejší, moji drazí, loučím se s vámi, vy krásné naše tiché lesy, loučím se s tebou, domove můj milý, ty městečko zlaté, chaloupečko naše milá, loučím se s tebou ty políčko malé, vy všechna krásná pole, luka a na nich květiny krásné, loučím se s tebou, ty vlasti moje milá...

Milá moje krásná vlasti, tobě na tvůj svatý oltář krev svou v obětí prolévám, Bože, tobě duši svou v svaté ruce tvé odevzdávám...

Zde již jen malá chvílečka a až ta přijde, kdy kat dílo dokončí a duše má tento svět opustí, v tu chvíli vám, drazí pošlu vroucí polibek na věčné rozloučení. Pán vám dá jistě znamení. Bude to asi ve chvíli, kdy budete o ½ 7 hod. večer ať a mne jistě při večeri vzpomínat...

Moji drazí, již je čas, zde končím – tam začínám. Žijte všichni šťastně, všichni i ty věčně moje krásná vlasti milá!

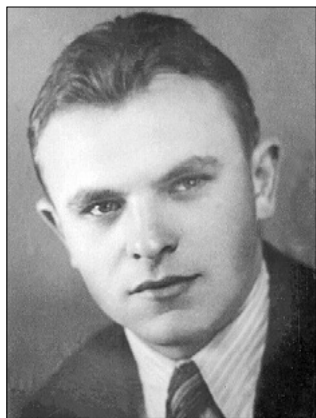
Antonín Strýček

Bohumil Krevník

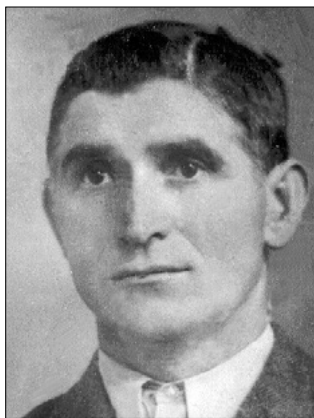
Emil Strýček

František Simota

Jan Navrátil

Jan Rýznar

Josef Strýček

Karel Kozák

Josef Strýček tuší a s klidem očekává blížící se smrt; přeje si jen aspoň ještě jednou vidět své nejdražší. Ve svém dopise z 6. prosince 1942 z Mírova mj. oznamuje: Drazí rodiče..., tento dopis nemohu už sám napsat, protože jsem tak sláb, že neudržím pero v ruce... Je to se mnou už teď velice zlé, vážím jen asi 45 kg; ale nezoufám, snáším to vše utrpení s pomocí boží a doufám, že nějaký ten čas vydržím, abych vás ještě všechny uviděl...

Drahá maminko a tetičko, kdyby nám nebylo dopřáno už se rozloučit osobně, prosím vás za odpuštění, za vše, co se stalo...

Srdečně vás ještě všechny zdravím a líbám. Emilek ať se drží, ať to s pomocí boží vydrží. Já pevně věřím, že se vrátí, zdravím ho srdečně a líbám ho.

Kamarád, spoluvězeň posílá rodičům **Emila Strýčka** tento vzkaz: Kdo poznal Lindenstrasse v Briegu, ten neměl jinou možnost odchodu jenom tam, odkud není návratu. Tam též padl jeden z našich kamarádů, náš mladý kamarád Emil Strýček, který v chrlení krve se se mnou rozloučil, řka: 'Vím, že nedožiji již toho, na co jsme se všichni tak těšili. Vím, že jsem poslední dítě rodiny, neb můj bratr též padl ve vězení na Mírově. Šli jsme spolu za hlasem svobody, jenže nám oběma nebylo dopřáno v ní umřít. Vzkazuji po tobě, když se dožiješ konce, toto: Maminko a tatínku, je hrozné umírat a vás nikdy nelíbat, je hrozné umřít v té zemi, která zavraždila z nenávisť bratra i mne. Loučím se s vámi navždy a také vím, že nejsem sám. Jiní již odešli a kolik jich ještě odejde za námi?' Při tom s bázní pak řekl: 'Jen ať naše oběti nejsou později zrazeny!' Snad by vzkázal více, ale již k tomu neměl sil.

Jsou to smutná slova, ale říkají o vašem synovi, že to byl hrdina, který do posledního dechu miloval své rodiče a svoji vlast. Buďte na něj hrdí!

Slova **Antonína Strýčka** jsou ještě plná naděje ve šťastný návrat, v nový život a novou práci. Zní takto: Drazí rodiče..., 6. června jsem byl u sv. zpovědi a sv. přijímání. Proto vás prosím, drazí rodiče, aby tak jako dobrotivý Bůh mně odpustí i vy jste mně odpustili všechno, čím jsem vás kdy urazil nebo zarmoutil. Věřte, že jsem v rukou Jeho a bez Jeho vůle se se mnou nic neděje. Prosím Ho denně, aby nám dal zdraví a žehnal vaši práci, dopřál nám šťastného shledání a věřím, že mě vyslyší. Vím, že vám doma chybím, doufám však, že se vrátím a pak vám to všechno vynahradím...

Budou žně, bratři, tužte se, ať mě nahradíte a zastanete v práci, pracujte s láskou jak v řemesle, tak na poli a ulehčujte práci rodičům, buďte šťastni, že jim můžete pomáhat... Děkuji vám za vaši péči a vychování a za všechno, co na mne s tatínkem dodnes vydáváte... Buďte jenom všichni zdraví, Bůh vás opatruj!

Jan Navrátil píše 25. ledna 1945 z Prahy své matce poslední dopis, v němž se s ní takto loučí: Jsem smířený s Bohem; je zde s námi také jeden kněz a ten nám dal rozřešení. Tak se už teď smrti nebojím a zemřu klidně. Vím, že smrtí se život nekončí, jenom se změnil a vím, že Kristus pán slíbil těm, kteří v něho věří, život věčný... Nelitujte mne, jenom se za mne modlete!

Teď už mohu jenom poslat poslední pozdrav tobě, maminko, Lídě, Adolfovi a všem známým a prosím vás všechny ještě jednou: odpusťte mi. Zemřu dnes odpoledne ve 4 hodiny, klidně a odevzdaný do vůle boží..."

Připravil Bořek Žižlavský

Po stopách buchlovického popraviště – 1. část

S odstupem staletí jsou pro nás mnohé věci, které kdysi bývaly běžnou součástí lidského žití, už naprosto nepochopitelné. Jedním s takových dávných fenoménů krajiny byla i popravni místa. Stávala se, chceme-li to tak říci, dominantou někdejších měst i vesnic, v jejichž okolí působily od středověku drobná hrdelní práva, sjednocená celostátními soudními reformami v časech panování Marie Terezie v polovině 18. století, čímž jejich pravomoci přešly na krajské kriminální soudy. Představme si takové výhrůžně se tyčící popravni místo, svou okázalou výstrahou varující kdekoho v okolí před odpudivými činy, kterých byli a dodnes jsou lidé schopni.

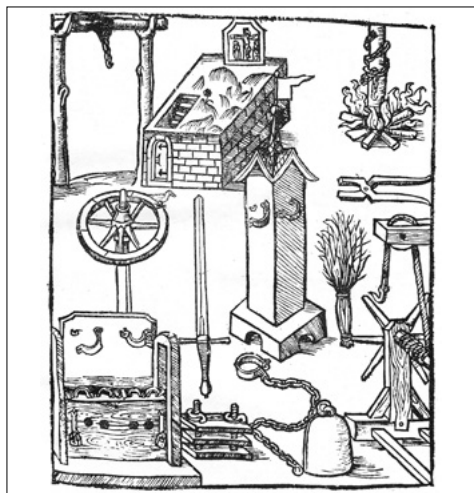
Jednoduché popravni místo se skládalo jen z šibenice v podobě, jakou ji známe z mnoha vyobrazení. Mohl jím ale být i obyčejný vzrostlý strom, který občas býval, většinou jednorázově, k tomuto účelu použit. Dokonalejší a „víceúčelovější“ popravniště však byla zvýšenými stavbami ze dřeva, často i zděná, opatřená šibenicí, popravčím špalkem, kulem k nabodnutí odsouzeného, rozměrným dřevěným kolem určeným na vplétání

odsouzenčových údů a dalšími důmyslnými „instrumenty“. Jsou zaznamenány případy, kdy nejbližší okolí takových lokalit sloužilo i jako místo pohřbu krvavou exekucí ze světa zprovozeného provinilce.

Trestných činů ve své době, z nichž jsou dnes mnohé klasifikovány jako přestupky či banální záležitosti, nad kterými jen mávneme rukou, bylo méně, než jsme tomu svědky v současnosti, a to i s přihlédnutím k podstatně menšímu počtu tehdy žijících obyvatel. Každá exekuce, katem a jeho pacholkem zpestřovaná všelijakými rafinovanými doplňky, bývala velkým hrůzným divadlem pro poddané ze širokého okolí. Oběšené nebo jinak posmrtně na veřejnosti vystavené, později rozpadající se lidské tělo bylo na očích kolemjdoucích často i měsíce a do všech stran se od něj linul nesnesitelný rozkladný pach. S houpajícím se tělem na šibenici si pohrával vítr, který tu na vyvýšeném místě skučel a vyluzoval ty nejúzkostnější zvuky. Bohabojní obyvatelé se mu proto ze široka ve dne a zejména v noci vyhýbali a vyprávěli si o něm ty nejhrůznější zkažky, možné

Formy středověkých trestů

Nástroje pro trestání

i nemožné příběhy. I přesto všechno si lidé z krutých konců odsouzenců moc poučení nebrali. Brzy zapomněli a zakrátko opět hřešili, kradli a loupili, pytláčili, znásilňovali, zabíjeli a vraždili jak ze světské či náboženské nenávisti, tak z chamtivosti. Nic nového...

Jeden z hrdelních soudů měl sídlo i na původně královském hradě Buchlově, jímž byl do roku 1520. Bylo jím tzv. lovecké právo. Jeho představiteli byli zprvu královští úředníci žijící na hradě, vykonávající správu a dozor nad okolními lesy, zemědělskými pozemky a rybníky.

Prvním známým královským úředníkem na Buchlově – lovcím – byl Albrecht ze Zdounek, vykonávající svou funkci už na konci 13. století. Pro její kvalitnější výkon měl k dispozici tzv. lovece, dohlížející na to, aby se bez řádného svolení nelovila zvěř a ryby a nekácelo dříví. Ve druhé polovině 13. století se pravomoc práva při státní reorganizaci soudnictví rozšířila i na funkci tzv. zemského soudce, řešícího přestupky a zločiny spáchané delikventy proti bezpečnosti majetku a těla. Území Chřibů bylo rozděleno na dvě oblasti spravované loveckými organizacemi ze Stříbrnic a z Lubné.

Kupní listinou, kterou získal roku 1542 Buchlov Jan Ždanský ze Zástřizl, obdržel nový majitel i dominium stříbrnických lovců se soudní

pravomocí. Ta, coby tzv. krevní grunty, se vztahovala na obce Žeravice, Kostelec, Žadovice, Moravany, Moštěnice, Vřesovice, Labuty, Hýsly, Osvětimany, Skalku, Ježov, Domanín, Vážany, Újezdec, Medlovice, Tučapy, Polešovice, Boršice, Zlechov, Tupesy, Buchlovice, Břestek, Lhotku, Zlámanou Ves, Roštín, Babice, Traplice a Jalubí.

Lovecký soud představovali soudcové a přísedící. Předsedou byl starosta Stříbrnic a dalšími jedenáct stříbrnických sedláků – lovců. Jednotlivým soudním případům přihlíželi fojtové a purkmistři z Buchlovic, Polešovic, Boršic, Zlechova, Tupes a dva radní z královského města Hradíště.

Delikvent býval dopraven do hradního vězení. V den soudního přelíčení dovedli holomci obviněného a byla čtena žaloba. Jestliže odporoval, přišel hradíšťský kat, který jej mučil různými způsoby, až se obyčejně obviněný přiznal. Vydržel-li mučení a nepřiznal se, byl osvobozen, ale většinou zůstal nadosmrti opovrhovaným mrzákem nebo zemřel na následky útrap.

Užití trestů se řídilo druhem spáchaného zločinu. K nejtěžším trestům náleželo stětí mečem, oběšení na šibenici a zardoušení. K lehčím pak žalářování, vypálení cejchu a peněžité pokuty. Za vraždy a krvesmilstvo se užívalo zejména u mužů čtvrcení a upálení. Za vraždu novorozeně čekalo ženu zahrabání zaživa do země a probodnutí srdce špicí kola. Za zvlášť opovrženíhodné delikty vyřkli soudcové ty nejtěžší ortely, jejichž cílem bylo, aby odsouzený umíral pomalu a v hrozném utrpení. Býval proto přivázán na kolo a jeho údy zlámal pacholek železnou tyčí. Následovalo vpletení do kola. *(Dokončení přístě.)*

Bořek Žižlavský

Vězení v Andělce na Buchlově

Při „směně národní fronty“ pomáhali žáci Základní devítileté školy v Buchlovicích při budování chodníku kolem školní budovy směrem ke hřbitovu, za dohledu učitelky Anny Ficové a hudebního doprovodu buchlovických muzikantů. Fotografie z první poloviny sedmdesátých let 20. století pořídil MUDr. Josef Macenauer.

V měsíci březnu oslavila 90. narozeniny naše spoluobčanka, paní Olga Kostelníčková. K tomuto krásnému životnímu jubileu jí za městys Buchlovice přišli popřát vše nejlepší, hodně zdraví a štěstí starosta ing. Jiří Černý, místostarosta Bořek Žižlavský a pracovnice úřadu Iveta Rosůlková. Ke gratulaci se připojují i členové redakce Buchlovského zpravodaje. (foto -bž-)

JUBILANTI V DUBNU 2018

75 let

Jana Petrovičová

90 let

Zdeňka Lesová /Domov pro seniory Buchlovic/
Jaroslav Pokorák

Sonet na kačenku se zelím

*Na polštáři vzpomínek
na přeběhlé mládí
ve vějíři bublinek
zpěv písni – bratři, kamarádi!
Kolem stolu stojíce
zas živí jsme a zdraví –
cogito, ergo sum,
nad obzorem koně plaví.
Při přeletu z Uher
kačena divoká
slétla do Mařatských vinogradů.
Při červeném víně dvacet
dívek a hochů ze staré třídy
utřelo si umaštěnou bradu.*

Miloslav Hrdý

Blahopřání

Paní Hermína Gregorová, rozená
Dvořáčková, rodačka z Buchlovic, oslavila
v měsíci únoru své 90. narozeniny.

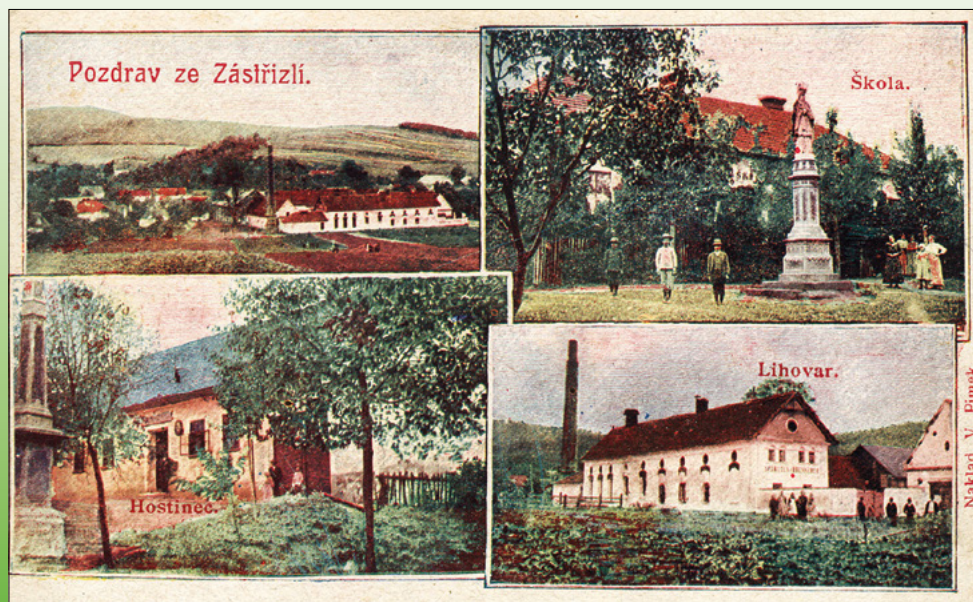
K tomuto krásnému výročí jí přeje vše
nejlepší, hodně zdraví a štěstí

celá rodina Dvořáčkova

V dnešním dílu našeho pohlednicového seriálu se vydáváme na druhou stranu Chřibů, do obce Zástřizlí, kterou většinou mineme kdesi dole po pravé straně, když projíždíme kolem směrem na Brno. Zástřizlí jsou jedním ze vstupů do chřibských lesů, půvabným a klidným místem, dosud jen málo objeveným davy takyturistů, v čemž tkví jejich devíza. Mají tak trochu i společnou historii s Buchlovicemi. Vždyť nejvýznamnější česky mluvící majitelé buchlovského panství v letech 1542–1644, Zástřizlové, vyšli právě z této malé vsi. První pohlednice byla odeslána roku 1899 a druhá 1914. (Připravil -bž-)

Jaro pod Hořínkovým pod Barborkou (foto -bž-)

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

(periodický tisk územního samosprávného celku)

Vydává městys Buchlovice, náměstí Svobody 800, 687 08 Buchlovice, IČ 00290866,
tel.: 572 595 120. Vychází měsíčně, řídí redakční rada, výkonní redaktori Mgr. Pavla Večeřová,
Mgr. Vlastimil Kořínek, Bořek Žižlavský. 350 výtisků. Cena 15 Kč

Registrační číslo MK ČR E 13102

Redakční rada si vyhrazuje právo upravovat příspěvky.

Sazba Vít Kučera, tisk HUDEC print, s.r.o., Buchlovice